

**ПЛАН
ЗА ФИНАНСОВО ОЗДРАВЯВАНЕ
НА ОБЩИНА СУНГУРЛАРЕ
СЪГЛАСНО ГЛАВА ОСМА „А” ОТ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ**

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият план за финансово оздравяване на община Сунгурларе е разработен на основание чл.130д, ал.3 от Закона за публичните финанси и има за цел постигане на финансова устойчивост и стабилност на общинските финанси, чрез изпълнението на мерки за повишаване събираемостта на приходите и подобряване ефективността на разходите. С решение № 25/22.03.2017 г. Общинският съвет - Сунгурларе открива процедура по финансово оздравяване на общината, както е предвидено в чл. 130д, ал.2 от ЗПФ, и възлага на кмета да изготви **ПРОЕКТ** на План за финансово оздравяване и да проведе публично обсъждане с местната общност.

В процедурата за финансово оздравяване се вземат предвид интересите на местната общност. Откриването на такава процедура е задължително за общините с финансови затруднения, каквато е и община Сунгурларе. Причините за тежкото финансово положение на общината са огромната задлъжнялост и недостатъчните собствени приходи, с които не могат да се покрият текущите разходи за местни дейности и да остават за погасяване на дългове.

Целта на настоящият документ не е да се обясни защо и как се е стигнало до незавидното финансово положение на общината, а да се очертаят пътищата и да се идентифицират възможните мерки за излизане на община Сунгурларе от категорията на финансово затруднените общини.

Направена е кратка оценка на финансовото състояние на общината по определени показатели, както и преглед на стойностите на показателите по чл. 130а от ЗПФ, заради които се налага изработването на настоящия план. Разгледана е структурата на приходите и разходите по бюджета на община Сунгурларе за да се потърсят възможностите за оптимизирането ѝ. Идентифицирани са показатели, чието изменение да се наблюдава в процеса на изпълнение на плана, като са посочени и желаните целеви стойности в края на оздравителната процедура. Описани са конкретните мерки, които общинската администрация и общинският съвет ще предприемат по отношение на увеличаване на приходите и намаляване на разходите, както и ефекта от тези мерки върху местната общност и върху местния бюджет.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Планът за финансово оздравяване на община Сунгурларе е разработен във връзка с изпълнението на разпоредбите на Глава осма „а” от Закона за публичните финанси (ЗПФ). Условието, по които общината попада в обхвата на чл.130а, ал.1 от ЗПФ са:

- Съотношение на плащанията по дълга към средногодишния размер на изравнителната субсидия и собствените приходи (над 15%) – 22,1 %.

- Наличните към края на год. задължения за разходи надвишават 15% от средногодишния размер на разходите за последните 4 години – 17,3 %.
- Наличните към края на годината просрочени задължения надвишават 5% от отчетените за последната година разходи – 7,5 %.
- Равнището на събираемост на приходите (за 2016 г.) е под средното за страната (71.51%), отчетено за последната година – 70 %.

Съгласно разпоредбите на закона, целта на настоящия план за финансово оздравяване е да се разработи система от управленски мерки, критерии и финансови показатели, чието налагане да доведе до финансова устойчивост и стабилност на община Сунгурларе.

Планът за финансово оздравяване включва:

1. Критериите по които община Сунгурларе е определена като община с финансови затруднения и следва да изготви оздравителен план.
2. Оценка на финансовото състояние на община Сунгурларе и анализ относно причините за наблюдаваните негативни тенденции.
3. Задължения за разходи по бюджета и причини за възникването им.
4. Поети ангажименти за разходи по бюджета и причини за тяхното нарастване.
5. Програма и график за изплащане на просрочените задължения.
6. Мерки за оптимизиране на приходите и повишаване на събираемостта.
7. Мерки за оптимизиране на разходите.
8. Мерки за намаление на общия размер на поетите ангажименти за разходи по бюджета.
9. Други мерки, подходящи за финансовото оздравяване на общината – безлихвен заем от централния бюджет.
10. Показатели, измерващи финансовото състояние на община Сунгурларе.
11. Срок за изпълнение на оздравителния план – 3 години

Приложения:

1. Прогнозни парични потоци на община Сунгурларе за периода 2017 г.- 2019 г. – ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
2. Мерки за оптимизиране на разходите – ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

1. Критериите по които община Сунгурларе е определена като община с финансови затруднения и следва да изготви оздравителен план

Съгласно чл.130а, ал.1 от ЗПФ, Община Сунгурларе е определена като община във финансово затруднение по следните четири критерия:

т.1 Съотношение на плащанията по дълга към средногодишния размер на изравнителната субсидия и собствените приходи $\times 100 > 15 \%$

Плащанията по дълга 2016 г. – 814 310 лв.

Средно годишен размер на изравнителната субсидия и собствените приходи за последните 3 години – 3 285 110 лв.

$814\,310 / 3\,285\,110 \times 100 = 22,1 \%$

т. 2 Налични към края на годината задължения за разходи по бюджета към средно годишен размер на отчетените разходи за последните 4 години $\times 100 > 15 \%$

Налични към края на 2016 г. задължения за разходи по бюджета – 1 825 539 лв.

Средно годишен размер на отчетените разходи за последните 4 години – 10 541 338 лв.

$1\,825\,539 / 10\,541\,338 \times 100 = 17,3 \%$

т.3 Налични към края на годината просрочени задължения по бюджета към отчетените разходи по бюджета за последната година $\times 100 > 5 \%$

Налични към края на 2016 г. просрочени задължения по бюджета – 776 514 лв.

Отчетените разходи по бюджета за последната година – 10 298 641 лв.
 $776\,514 / 10\,298\,641 \times 100 = 7,5 \%$

т.4 Равнището на събираемост на приходите (за 2016 г.) е под средното за страната (71.51%), отчетено за последната година – 70 %.

2. Оценка на финансовото състояние на община Сунгурларе и анализ относно причините за наблюдаваните негативни тенденции.

Финансовото състояние на община Сунгурларе е оценено по разработената от Министерство на финансите Методика за оценка на финансовото състояние на общините. В методиката са разписани основните показатели, които характеризират финансовата самостоятелност и финансовите резултати от дейността на общината, както и правилата, по които те се изчисляват. Оценката се извършва на база показатели, които са ключови за финансовото управление на общините и по които се оценява развитието им спрямо определен момент (същия период за минала година или друг предходен период).

Изготвената оценка дава представа за състоянието и възможностите на общината за разпределение на наличните ресурси и предоставянето на публични услуги на местната общественост текущо и в сравнителен план.

ФИНАНСОВА САМОСТОЯТЕЛНОСТ

Финансовата самостоятелност на една община е добре обезпечена, ако тя има потенциал да генерира собствени приходи, които формират над 70% от общите приходи в бюджета ѝ. Ако съотношението на собствените приходи към общите бюджетни приходи е между 50% и 70%, тогава тя е относително самостоятелна от централната власт. Когато пък съотношението е под 50%, това говори за силна зависимост във финансово отношение на общината от централното правителство.

Показателна за финансовата самостоятелност е и степента на покритие на местните разходи със собствени приходи, т.е. успява ли общината да финансира разходите си за местни дейности със собствени приходи.

Както при повечето общини в страната, така и при община Сунгурларе трансферите от Централния бюджет са с основен дял в приходната част (съответно 65 % през 2013 г.; 82 % през 2014 г. , 78 % през 2015 г. и 79 % през 2016 г.), а делът на собствените приходи през последните три години се запазва в порядъка на 15 до 29 % и те варират, както следва:

Наименование	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
Общо собствени приходи, в т.ч	2 832 895	1 741 177	3 372 932	1 634 520
данъчни приходи	374 160	412 815	420 619	494 363
неданъчни приходи	2 461 735	1 328 362	2 952 313	1 140 157
Общо приходна част	9 715 668	10 612 780	11 736 810	10 386 475
дял на собствените приходи (%)	29.16 %	16.41 %	28.74 %	15.74 %

За предходния 4-годишен период относителният дял на собствените приходи в общите бюджетни приходи на община Сунгурларе е между 29% и 16%. Това означава, че много

малка част от бюджетните постъпления идват от собствени приходи, т.е. общината в значителна степен е зависима от трансферите от централната власт. През 2016 г. този показател за община Сунгурларе е най-нисък едва 15,63 %.

През нито една от наблюдаваните години общината не успява да покрие изцяло разходите си за местни дейности със собствени приходи и трябва да търси допълнителни средства. Степента на покритие е около 45%, а за останалите 55% трябва да се разчита на други средства. Към края на 2016 г. средният за страната показател за покритието на местните разходи с местни приходи е 85,20%.

ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ

Показателите за финансова устойчивост отразяват до каква степен бюджетът на общините е балансиран, доколко имат проблеми в приходната или разходната част на бюджета, както и степента на задлъжнялост. За тази група показатели се определя кой показател влияе положително и кой отрицателно върху финансовата устойчивост на общината. Влияние в положителна посока оказва само изменението на бюджетния излишък спрямо общите приходи, другите два показателя – влияят отрицателно върху оценката на общините.

Табл. 2. Показатели за финансова устойчивост на община Сунгурларе 2013-2016г.

	ПОКАЗАТЕЛИ	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	Средно
1	Бюджетно салдо, лв.	-643895	-221102	686709	-572415	-187675
2.	Общо приходи, лв.	9715668	10612780	11736810	10386475	10612933
3	Салдо спрямо общите постъпления (1)/(2)	-6.63%	-2.09%	5.85%	-5.52%	-2.10%
4	Размер на дълга, лв.	564654	1001548	805859	814310	796592
5	Собствени приходи, лв.	2835895	1741177	3372932	1623098	2393275
6	Изравнителна субсидия, лв.	1034500	1034500	1035500	1036700	1035300
7	Дълг към собствени приходи и изравнителна субсидия (4)/((5)+(6))	14.59 %	36.09 %	18.28 %	30.62%	23.24 %
8	Просрочени задължения, лв.	344852	741747	783188	1603509	868324
9	Дял на просрочените задължения от собствените приходи и изравнителната субсидия (8)/((5)+(6))	8.91 %	26.73%	18.28%	60.29%	25.33 %

Бюджетът на община Сунгурларе е приключен с излишък само през 2015 г. Това се дължи основно на получените през 2015 г. допълнителни трансфери за преодоляване на последици от природни бедствия, които не са били усвоени до края на бюджетната година и са останали като преходен остатък за 2016 г. През останалите 3 години от разглеждания

период той приключва с дефицит, който варира около 2-7% от бюджетните постъпления. През 2016 г. дефицитът по бюджета на община Сунгурларе е 5,93% и е над средния за всички общини в страната (-4,24%).

Вторият показател има за цел да даде представа каква част от собствените приходи на общината отиват за изплащане на общинския дълг. Препоръчително е съотношението на привлечения ресурс на една община към общия капиталов ресурс, с който разполага, да не е повече от 1/3. Ако привлечения капитал е по-голям от собствените приходи и трансферите, то общината може да изпадне в неблагоприятно финансово положение и да изпита затруднения при изплащането на лихвите и главниците по дълговете. Размерът на дълга, като процент от планираните приходи и планираната изравнителна субсидия средно за всички общини е 49,16% за 2016 г., докато за община Сунгурларе е 30,62%.

Отношението на просрочените задължения към годишните собствени приходи и изравнителна субсидия показва способността на общината да покрие просрочените си задължения в рамките на текущата година. Изменението в просрочените задължения е показател за краткосрочните тенденции по отношение на финансовата стабилност на общината. Дял на просрочените задължения от планираните приходи и планираната изравнителна субсидия – средно 7,25% през 2016 г. За община Сунгурларе просрочените задължения представляват почти 60.29% от сумата на собствените приходи и изравнителната субсидия през 2016 г.

ЕФЕКТИВНОСТ

Степента на административна натовареност на един общински служител се измерва със съотношението на населението на общината към зетия персонал във функцията „Общи държавни служби“.

Табл. 3. Показатели за ефективност на община Сунгурларе 2013-2016 г.

	ПОКАЗАТЕЛИ	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
1	Население	13712	13653	13573	13456
2	Персонал във функция ОДС	102.5	100.5	93.5	91.5
3	Население на един служител	134	136	145	147

Средната стойност на показателя „Население на един общински служител, зет във функцията „Общи държавни служби“ за всички общини за 2015 г. е 298 жители.

Разходите за заплати и осигуровки на персонала обхващат разходите по параграфи 01-00 „Заплати“, 02-00 „Други възнаграждения и плащания“ и 05-00 „Задължителни осигурителни вноски от работодатели“. Тези разходи общо за всички дейности (делегирани и местни) и за всички функции се увеличават от 4,75 млн. лв. през 2013 г. до 5,38 млн. лв. през 2016 г., като през последната година се отчита намаление спрямо предходната 2015 г. През последните 4 години относителния дял на разходите за персонал е средно около 49%, като те са почти половината от всички отчетени разходи на общината,

докато за 2016 г. средният за страната показател е 46,62%.

Табл. 4. Дял на разходите за персонал в общите бюджетни разходи на Сунгурларе

		2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	Средно
1	Разходи за заплати и осигуровки на персонала, лв.	4751823	5009897	5404516	5376137	5135593
2	Общи разходи, лв. без § 19 – платени данъци	9655659	10544311	11606733	10298641	10526336
3	Дял на разходите за персонал в общите разходи	49,22%	47,52%	46,57%	52,21%	48,79%

През 2016 г. около 1,19 млн. лв. са разходите за персонал в местните дейности.

Относителният им дял в тях има доста по-ниски стойности – около 27 %.

ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ

Показател за инвестиционната активност на една община е относителния дял на капиталовите разходи в общите ѝ разходи. Той показва каква част от акумулираните ресурси общината успява да задели за инвестиции в дълготрайни активи след покриването на текущите разходи. Колкото по-голям е относителния дял на капиталовите разходи спрямо този на текущите, толкова по-активна в инвестиционно отношение е общината.

Табл. 5. Показатели за инвестиционна активност на община Сунгурларе 2013-

2016 г.

	ПОКАЗАТЕЛИ	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	Средно
1	Капиталови разходи, лв.	1339833	2532822	2454582	2225104	2138085
2	Общи разходи, лв. без § 19 – платени данъци	9655659	10544311	11606733	10298641	10526336
3	Дял на капиталовите разходи в общите разходи (1)/(2)	13,88%	24,02%	21,15%	21,61%	20,32%

На всеки 100 лв. общински разходи за дълготрайни активи в община Сунгурларе се отделя между 14 и 24 лв., като средно за последните 4 години относителния дял на капиталовит разходи е 20,17%. Стойността на показателя говори за сравнително висока инвестиционна активност на община Сунгурларе. През 2016 г. средният за страната показател за инвестиционна активност е 15,16%, а за община Сунгурларе той е 21,61%.

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ПО ЧЛ.130а ОТ ЗПФ И СТОЙНОСТНИ ИЗМЕРЕНИЯ ЗА ОБЩИН

СУНГУРЛАРЕ ЗА 2015 Г. И 2016 Г.

№	Показател	2015 г.	2016 г.
1.	Дял на приходите от общите постъпления	26,91	16,94
2.	Покритие на разходите за местни дейности с приходи	60,27	41,00
3.	Размер на дълга, като процент от планираните приходи и изравнителна субсидия	16,99	20,23
4.	Просрочени задължения като процент от планираните приходи и изравнителна субсидия	15,49	19,30
5.	Просрочени задължения като процент от планираните приходи и изравнителна субсидия	46,56	52,20
6.	Дял на капиталовите разходи в общите разходи (инвестиционна активност)	21,15	21,61
7.	Общински приходи по чл. 45, ал. 1, т. 1 от ЗПФ (без §46, §47 и §48)	3372932	1634520
8.	Общински разходи по чл. 45, ал. 1, т. 2 от ЗПФ	11606733	10298641
9.	Размер на общинския дълг	805859	814310
10.	Просрочени задължения по бюджет	734645	776514
11.	Задължения за разходи по бюджет	1304595	1825539
12.	Поети ангажименти за разходи по бюджет	1403592	1040332
13.	Дял на просрочените задължения по бюджета от отчетени р-ди за последната отчетна година	6,3	7,5
14.	Дял на задълженията за разходи по бюджета от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години	12,6	17,3
15.	Дял на поетите ангажименти по бюджета от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години	13,6	9,9
16.	Събираемост на данък върху недвижимите имоти (%)	72,2	68
17.	Събираемост на данък върху превозните средства (%)	77	72
18.	Осреднена събираемост на двата данъка	74,6	70

Отчетеният през 2015 г. по-висок размер на собствените приходи се дължи на продажбата на нефинансови активи от страна на общината и е с еднократен ефект. При елиминиране на влиянието на този ефект, размерът на собствените приходи ще остане както през 2013 и 2014 г. и ще е около 2 800 х. лв.

Като цяло, през последните години изпълнението на собствените приходи спрямо първоначално гласуваните бюджети възлиза в рамките на 70 % за 2013 и 2014 г. Същевременно, през посочените години община Сунгурларе е предвиждала капиталови разходи – придобиване и ремонт на ДМА, за които не е имало осигурено финансиране. Възлагани са дейности, за които е било ясно, че не могат да бъдат разплатени с наличните приходи, като същите довеждат до значително нарастване на задълженията на общината. Системното планиране на „кухи“ приходи е довело до реални поети финансово необезпечени задължения.

Отчетените капиталови разходи през последните години са, както следва:

- за 2013 г. – 1 339 833 лв. или 13,88 % от бюджета на общината
- за 2014 г. – 2 532 822 лв. или 24,02 % от бюджета на общината
- за 2015 г. – 2 454 582 лв. или 21,15 % от бюджета на общината
- за 2016 г. – 2 225 104 лв. или 21,61 % от бюджета на общината

Друга съществена причина е поддържането на много ниския размер на имуществените данъци. Популистките управленски решения са вземани без да се отчита бъдещото натоварване на местната общност, за да се компенсират дефицитите от тези решения. През 2015 г. средният размер на събрания данък недвижими имоти на 1 жител в община Сунгурларе е 7 лв., а на събраният данък на съпоставими общини в Бургаска област (население между 10 и 50 хил.жители) е 16 лв. или с 56 % по-ниско, при съпоставим процент събираемост. Това означава, че община Сунгурларе е губила по 50 хил.лв. на година от ниския размер на данъка. Най-сериозни са последиците от грешното определяне на такса за битови отпадъци /ТБО/, която не покрива разходите за дейността. При среден размер на събраните такси от съпоставимите общини от 38 лв. на жител за 2015 г. в Сунгурларе този показател е 24 лв. на жител или 36 % по-ниско от средния. Загубата за общината от тази политика е 100 х.лв. на година.

Само от средното отклонение в размерите на данъка върху недвижимите имоти /ДНИ/ и такса битови отпадъци/ТБО/ община Сунгурларе е загубила почти 600 х.лв. за 4 години.

Наименование	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
Приходи от ТБО	213 667	301 988	335 386	322 846
Разходи за дейност „Чистота	374 160	412 815	420 619	180 302
Отчисления по ЗУО	10 233	44 810	-	20 631
Разлика м/у приходи и разходи	- 170 726	- 155 637	- 85 233	121 913

Забележка: Положителната разлика за 2016 г. се дължи на неразплатените разходи за горива и други материали.

Друга група причини за тежкото финансово състояние на общината са нерационалните и неефективни разходи.

ДИНАМИКА НА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ НА ОБЩИНА СУНГУРЛАРЕ ЗА ПЕРИОДА 2013-2016 г.

Разходите по бюджета на община Сунгурларе са около 10 млн. лв. годишно. Изключени прави 2015 г., когато е получен трансфер от ПУДООС за обект „Реконструкция на ВМ Съединение” в размер на 1,3 млн. лв.

При разходите се наблюдава по-голямо постоянство като обща сума през последните години (без 2015 г.), докато при приходите има по-сериозна вариация, като дори се наблюдава тенденция в посока намаляването им като обща годишна сума. През 2013 приходите (вкл. взаимоотношенията с централния бюджет) по бюджета на Сунгурлар възлизат на 10 053 410 лв., увеличават се през 2014 г. и 2015 г., а през 2016 г. намаляват на 10 714 075 лв.

Изпълнителни и законодателни органи	1 762 213	18,14	1 914 880	18,04	1 897 557	16,17	1631837	15,71
Отбрана и сигурност	66 632	0,69	88 774	0,84	433 433	3,69	632214	6,09
Образование	3 538 787	36,42	3 457 593	32,58	3 721 425	31,71	3942513	37,96
Здравеопазване	100 406	1,03	95 421	0,90	101 373	0,86	96186	0,93
Соц. осигуряване, подпомагане и грижи	1 133 709	11,67	1 153 102	10,87	1 076 304	9,17	977261	9,41
Жил.строителство., благоустройство, комун.ст-во и ок.среда	1 619 357	16,67	1 189 395	11,21	2 814 784	23,98	2151691	20,72
Почивно дело, култура, религ. дейности	686 056	7,06	464 385	4,38	405 380	3,45	384982	3,70
Икономически дейности и услуги	791 602	8,15	2 210 280	20,83	1 211 964	10,33	523960	5,04
Други	16 906	0,17	38 950	0,37	74 590	0,64	45831	0,44
Общо разходи	9 715 668	100,00	10612780	100,00	11736 810	100,00	45831	100,00

3. Задължения на община Сунгурларе към 31.03.2017 г.

Общият размер на задълженията на община Сунгурларе възлиза на 2 803 568 лв., като са разпределени, както следва:

Вид на задължението	Сума
Задължения по получени заеми	514 310 лв.
Задължения към доставчици	1 791 638 лв.
Ползвани средства от набирателна сметка	287 616 лв.
Ползвани средства от извънбюджетна сметка	73 600 лв.
Задължение към РА по проект „Възстановяване на горския потенциал”	136 404 лв.

За задълженията за разходи по бюджета към доставчици в размер на 1 791 638 лв. е приложена СПРАВКА с детайлна информация, от тях просрочени са 1 537 010 лв.

4. Поети ангажименти за разходи по бюджета .

Общият размер на наличните към 31.12.2015 г. ангажименти за разходи по бюджета на община Сунгурларе е в размер на 1 403 592 лв., като към 31.12.2016 г. същите

намаляват до 1 040 332 лв. Ангажиментите за разходи към 31.03.2017 г. са в размер на 726 008 лв., съгласно Справка за поети ангажименти.

5. Програма и график за изплащане на просрочените задължения.

Предвид натрупания висок размер на просрочените задължения, възникнали в предходни години, както и значителните наказателни лихви които се плащат по тях, основен приоритет на община Сунгурларе ще бъде бързото им погасяване. До края на настоящата година се предвижда със средствата от безлихвения заем да бъдат погасени всички просрочени задължения на общината до 2015 г. включително в размер на 315 337 лв. и задължението по Споразумение с Ейч Ти Ай България в размер на 823 531 лв. До края на 2018 г. ще бъдат разплатени задълженията до 30.06.2016 г. в размер на 234 780 лв., а останалите просрочени задължения в размер на 163 360 лв. ще бъдат погасени до 31.12.2019 г.

6. Мерки за оптимизиране на приходите и повишаване на събираемостта.

6.1. Предвид финансовото състояние на община Сунгурларе, в началото на 2016 г. бяха повишени ставките на данъка върху недвижимите имоти и данъка при възмездно придобиване на имущество. От това повишение се очаква да бъде реализиран общ годишен ефект в размер на 90 000 лв., формиран както следва:

✓ **Данък върху недвижимите имоти**

След промяната на ставката на данъка върху недвижимите имоти, която 1,6 промила досега от 01.01.2016 г. вече е в размер на 2,6 промила, новият облог е в размер на 110 374 лв., като завишението спрямо 2015 г. е в размер на 11 832 лв. Очаквания ефект за 3 годишния период е в размер на 45 000 лв.

✓ **Данък при възмездно придобиване на имущество**

Считано от 01.01.2016 г. беше завишен с 15,4 % размерът на данъка при възмездно придобиване на имущество, като новият събран данък е в размер на 100 206 лв. или спрямо 2015 г. не се отчита нарастване, което се дължи на спад на броя на осъществените сделки. Очаквания ефект за 3 годишния период е в размер на 45 000 лв.

Община Сунгурларе възнамерява да увеличи събираемостта на местните данъци и такси, като на най-големите длъжници да бъдат предложени схеми за погасяване на задълженията разсрочено срещу обезпечение. От 2012 г. до 31.03.2017 г. са предадени за принудително събиране 311 броя преписки на стойност 246 864 лв. До 31.03.2017 г. са постъпили суми в размер на 135 580 лв. и остават за събиране още 111 284 лв.

Просрочените задължения към 01.01.2017 г. са в размер на 597 101 лв., както следва:

Данък върху недвижимите имоти – 121 981,38 лв.

Такса битови отпадъци – 302 577,64 лв.

Данък върху превозните средства – 166 709,41 лв.

Други данъци – 4 916,64 лв.

Патентен данък – 916 лв.

В допълнение Общината ще продължи да образува изпълнителни дела срещу длъжниците си с цел събиране на всички вземания в най-кратки срокове.

6.2. Неданъчни приходи:

✓ Провеждане на разговори с длъжници на общината, срещу които не са предприети мерки по принудително събиране на вземанията и съответно сключване на споразумения за разсрочено плащане на просрочени задължения към общината, като с приоритет първо ще се проведат разговори с най-големите длъжници. Такива споразумения ще се сключват за споразумения с минимален размер 1000 лв. Очакван ефект през 2017 г. в стойностно изражение 100 000 лв. ;

✓ Преглед и завишение на цените за наем и определяне на реални пазарни цени, при сключване на новите договори за наем. Считано от 01.01.2017 г. съгласно решение на ОбС цените са завишени. Очакван ефект за 3 годишния период е в размер на 375 000 лв.;

✓ Преглед на всички действащи договори за наем и прекратяване на договорите, за които има настъпили основания за това. Във всички нови договори за наем задължително залагане на клауза за прекратяване на договора при неплащане на два месечни наема, както и прилагането на неустойки. Мярката не може да се остойности.;

✓ Обвързване на ползването на общински услуги със заплащането на всички дължими данъци и такси към общината. Очакваният ефект за срока на оздравителния план 210 000 лв.;

✓ Актуализиране на Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги в Община Сунгурларе, а именно увеличение на размера на таксите за предоставяните от общината услуги. Очакваният ефект за 3 годишния период – 55000 лв.;

✓ Използване ресурсите на общинска собственост за отдаване под наем или продажба на свободни земи и имоти с цел увеличаване на собствените приходи. Очакваният ефект – 150 000 лв.

✓ Оптимално управление на горския фонд с цел генериране на приходи от продажба на дървесина, както и приемане на нов горскостопански план за горските територии, собственост на Общината. Очакван ефект за периода 2018 -2019 г. – 735 876 лв.

7. Мерки за оптимизиране на разходите

За оптимизиране на разходите на община Сунгурларе, ще бъдат предприети следните към настоящия момент мерки:

7.1. Оптимизиране на структурата на общинската администрация на Община Сунгурларе, както следва:

✓ Съкращаване на 18,5 щатни бройки, считано от 01.02.2017г.

✓ Съкращаване на 2 щатни бройки, назначени по реда на ПМС № 66,

Считано от 01.01.2017 г.

Очакваният ефект за периода на оздравителната програма – 621 840 лв.;

7.2. Извършване на анализ и съпоставка на цените за ел. енергия на отделните оператори и сключване на договор с алтернативен доставчик на ел. енергия от свободния пазар, считано от 2017г. Съгласно различни анализи, очакванията са при договаряне на цени за доставка на ел. енергия от свободния пазар да бъдат постигнати цени в размер на около 15% по-ниски спрямо тези от регулирания пазар. Очакван ефект от мярката за 3 годишния период – 75000 лв.

7.3. Оптимизация на дейностите по озеленяване и чистота;

7.4. Въвеждане на лимит за размера на материалите, които може да закупува Общината в рамките на една календарна година /15 % намаление/. Очакваният ефект за периода на оздравителната програма – 60 000 лв.

7.5. Ограничаване привличането на външни експерти и изпълнители, като се въвежда годишен лимит за размера на гражданските договори. Очакван ефект – 30 000 лв.

7.6. Прецизиране и приоритизиране на разходите за текущ ремонт и външни услуги за почистване и озеленяване и поемане на задължения само за неотложни мероприятия в тази насока;

7.7. Преразглеждане на утвърдените лимити за телефонни разходи, горива, командировки, резервни части, транспортни разноски и др. Стриктно спазване на системата за предварително одобряване на тези разходи. Свещдане до необходимия минимум ползването на МПС при изпълнение на служебни задължения в общинска администрация, чрез предварително подаване на писмени заявки за ползване на последните. Очакваният ефект за 3 годишния период – 60 000 лв.;

7.8. Преразглеждане на програмата за капиталови разходи на общината за 2017 г. с предложение на отпадане на обекти и намаляване на финансиране на други, определяне на приоритетни обекти. През 2018 г. и 2019 г. свиване на капиталовите разходи със средства от собствените приходи, в т.ч. задържане реализирането на обекти със средства извън целевата субсидия за срока на оздравителния план;

7.9. Основните ремонти на сградния фонд на учебните и социалните заведения да се финансира със средства от делегираните им бюджети и от програми и проекти.

8. Мерки за намаление на общия размер на поетите ангажименти за разходи по бюджета.

Преглед на всички сключени от община Сунгурларе договори - предоговаряне или прекратяване на такива, които са с изтекъл срок, не е осигурено финансиране или има правно основание за прекратяването им.

9. Други мерки, подходящи за финансовото оздравяване на общината – безлихвен заем от централния бюджет.

Предвид, че за първите две години от срока на действие на оздравителния план община Сунгурларе не би могла да генерира достатъчно собствени приходи за покриване на задълженията и, както и че предлаганите мерки няма моментално да постигнат предвидените ефекти, за погасяване тези задължения и постигане на финансова стабилизация, се налага финансово подпомагане от Министерство на финансите под формата на временен безлихвен заем. Очаквания размер на заема възлиза на 3 100 000 лв.

Заемът ще бъде ползван за погасяване на просрочени и текущи задължения, като тяхното изплащане ще приведе стойностите на коефициентите, които се разглеждат от ЗПФ в допустимите рамки. Заема се налага и поради факта, че общината по закон няма никаква защита от кредиторите си и без него не би могла да продължи извършване на публични услуги в полза на местната общност.

10. Показатели, измерващи финансовото състояние на община Сунгурларе.

За анализ на процеса по финансово оздравяване на община Сунгурларе ще бъдат използвани критерии и финансови показатели посочени в таблицата, заедно с целевите стойности по всеки един показател към края на всяка една година от изпълнението на оздравителния план. Финансовите показатели ще бъдат измервани и към края на всяко тримесечие с оглед измерване напредъка по оздравителния план. При разминаване на отчетената стойност и целевата стойност по даден показател, то ще бъде направен анализ за установяване на причините за разминаването и ще бъдат предприети своевременни мерки за постигане на заложените цели в най-кратък срок.

11. Срок за изпълнение на оздравителния план – 3 години, като при успешно изпълнение на предвидените мерки за увеличаване на събираемостта на приходите и за оптимизация на разходите и указване на финансова подкрепа от страна на Министерство на финансите чрез предоставяне на временен безлихвен заем в размер на 3 100 000 лв. за срок от 3 години, то Община Сунгурларе следва да постигне финансова устойчивост и стабилност на общинските финанси.